

Obsah

I. část (výkladový text)

1. ÚVOD	12
2. FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ A JEHO HARMONIZACE	13
2.1 Finanční účetnictví – podstata, předmět, technika, cíle	13
2.1.1 Podstata účetnictví	13
2.1.2 Předmět účetnictví	16
2.1.3 Technika podvojného účetnictví	16
2.1.4 Cíle finančního účetnictví	17
2.2 Proces harmonizace účetnictví	18
2.2.1 US GAAP	18
Základní východiska a prvky US GAAP	18
2.2.2 IFRS	19
Cíle IASB	20
Vztah mezi IFRS a US GAAP	21
2.2.3 Směrnice EU	21
Aplikace IFRS v EU	22
Instituce EU relevantní pro oblast účetnictví	22
2.2.4 Česká regulace účetnictví	23
3. KONCEPČNÍ RÁMEC IFRS	24
3.1 Účel a obsah Koncepčního rámce IFRS	24
3.1.1 Cíl účetní závěrky	24
Finanční pozice účetní jednotky	25
Výkonnost účetní jednotky	25
Pojetí uchování kapitálu	26
3.1.2 Základní předpoklady zpracování účetní závěrky	26
3.1.3 Hlavní kvalitativní charakteristiky informací v účetnictví	26
3.2 Oceňování a oceňovací základny	27
3.2.1 Historické ceny	28
3.2.2 Běžné ceny	29
3.2.3 Současná hodnota	29
3.2.4 Skryté rezervy	30
3.2.5 Cenové změny a vykazování při hyperinflaci	30
3.3 Změny účetních pravidel, odhadů a opravy chyb	31
Změny účetních pravidel	31
Změny účetních odhadů	31
Opravy chyb minulých období	32
4. FINANČNÍ VÝKAZY = ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	33
4.1 IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky	33
4.1 Rozvaha	34
4.1.1 Struktura rozvahy	35
Další zveřejňované informace o aktivech, závazcích a vlastním kapitálu	35
4.2 Výsledovka	36
4.2.1 Struktura výsledovky	36
Další zveřejňované informace o nákladech a výnosech	37
4.3 Výkaz změn vlastního kapitálu	37
4.4 Výkaz o peněžních tocích	37
4.4.1 Metody sestavování výkazu CF	38
Další zveřejňované informace o peněžních tocích	38
4.5 Komentář k účetním výkazům	39
4.5.1 Obvyklá struktura komentáře	39

5. ZÁSoby	40
5.1 Vymezení zásob	40
5.2 Oceňování zásob	40
5.2.1 Prvotní ocenění zásob	40
Techniky oceňování zásob	41
Technika maloobchodního prodeje	41
5.2.2 Druhotné ocenění zásob	41
5.2.3 Uznání nákladů ovlivňujících zisk	41
5.3 Účtování zásob	42
5.3.1 Průběžný systém	42
5.3.2 Periodický systém	42
5.4 Zveřejnění zásob v účetní závěrce	43
6. DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	44
6.1 Vymezení dlouhodobého majetku	44
6.1.1 Odpisovatelná aktiva	44
Schéma 6.1: Aplikace tří kritérií vymezení odepisovatelného majetku podle IAS 16	45
Kvantifikace odpisů a metody odpisování	45
Schéma 6.2: Druhy odpisů v návaznosti na metodu jejich kvantifikace	46
6.2 Dlouhodobý hmotný majetek	47
6.2.1 Oceňování dlouhodobého hmotného majetku	47
Ocenění při prvotním uznání	47
Ocenění navazující na prvotní uznání	48
6.2.2 Účtování dlouhodobého hmotného majetku	48
6.3 Investiční nemovitý majetek	49
6.3.1 Modely oceňování investičního nemovitého majetku	49
6.3.2 Převody a vyřazení investičního nemovitého majetku	50
6.4 Zveřejnění dlouhodobého hmotného majetku v účetní závěrce	50
7. NEHMOTNÁ AKTIVA A SNÍŽENÍ HODNOTY AKTIV	51
7.1 Vymezení a pořízení nehmotných aktiv	51
Nehmotné aktivum samostatně pořízené	51
Nehmotné aktivum vytvořené vlastní činností	51
7.1.1 Goodwill	52
7.1.2 Oceňování nehmotných aktiv	53
7.1.3 Zveřejnění nehmotných aktiv v účetní závěrce	54
7.2 Snížení hodnoty aktiv	55
7.2.1 Postup testu na snížení hodnoty	55
7.2.2 Účtování výsledku testu na impairment	56
7.2.3 Zveřejnění informací o snížení hodnoty	56
8. FINANČNÍ NÁSTROJE – VYBRANÉ PROBLÉMY	57
8.1 Vymezení finančních nástrojů	57
Finanční aktiva	57
Finanční závazky	58
Kapitálové nástroje	58
Deriváty	58
8.2 Riziko spojené s finančními nástroji	59
8.2.1 Efektivní úroková míra a efektivní výnos	59
8.3 Oceňování finančních nástrojů	60
8.4 Účtování finančních nástrojů	60
8.4.1 Prvotní zachycení finančních nástrojů	60
Varianta účtování k datu vypořádání	61
Varianta účtování k datu obchodu	61
8.4.2 Následné přecenění a účtování finančních nástrojů	61
8.5 Přesuny mezi portfolii, kompenzace a odúčtování finančních nástrojů	62
8.6 Zveřejnění informací o finančních nástrojích	63

9. VLASTNÍ KAPITÁL – VYBRANÉ PROBLÉMY	65
9.1 Vymezení vlastního kapitálu	65
9.1.1 Základní kapitál podle právních forem	65
Akcie jako kapitálový finanční nástroj	66
Změny základního kapitálu akciové společnosti a jejich účtování	67
9.1.3 Oceňování kapitálových nástrojů	67
9.2 Hospodářský výsledek	68
9.2.1 Zisk na akciích	68
9.2.2 Vliv dividend na kvantitu a strukturu vlastního kapitálu	69
9.2.3 Problematika odložené daně	69
9.3 Zveřejnění informací ve vztahu k vlastnímu kapitálu	70
10. ZÁVAZKY, REZERVY A PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY	71
10.1 Podstata, členění a vykazování závazků	71
10.1.1 Základní pojmy v oblasti závazků	71
10.1.2 Úročené závazky a výpůjční náklady	71
10.1.3 Aktuální závazky	72
10.2 Podstata a vykazování rezerv	72
Specifické případy vykazování rezerv	73
Účtování rezerv	73
10.3 Podstata podmíněných závazků	73
Rozpoznání závazku, rezervy a podmíněného závazku	74
10.4 Zveřejnění informací ve vztahu k závazkům, rezervám a podmíněným závazkům	75
11. NÁKLADY A VÝNOSY	76
11.1 Uznání nákladů	76
11.2 Uznání výnosů	76
11.3 Zveřejňování informací ve vztahu k nákladům a výnosům	77
12. VYKAZOVÁNÍ PODLE SEGMENTŮ	78
12.1 Vymezení provozních segmentů	78
12.2 Vykazování podle segmentů	79
12.3 Zveřejnění informací o provozních segmentech	79
13. DOPADY ZMĚN KURZŮ MĚN	80
13.1 Vymezení problému rozdílných měn v účetnictví	80
13.2 Vykázání a účtování dopadů změn měnových kurzů	81
13.2.1 Prvotní vykázání a zaúčtování kurzových rozdílů	81
13.2.2 Vykazování k následujícím rozvahovým dnům	81
13.3 Zveřejnění informací o vlivu změn kurzů měn v účetní závěrce	82
14. STÁTNÍ DOTACE	83
14.1 Podstata státních dotací a základní pojmy	83
14.2 Vykazování státních dotací	83
Dva způsoby vykázání dotace na aktivum	84
Dva způsoby vykázání dotace na úhradu nákladů	84
14.3 Zveřejnění informací o vlivu státní podpory a státních dotací	84
15. LEASINGY	85
15.1 Podstata leasingu a základní pojmy	85
15.2 Finanční leasing	86
15.2.1 Vykázání finančního leasingu u nájemce	86
15.2.2 Vykázání finančního leasingu u pronajímatele	87
15.3 Operativní leasing	87
15.3.1 Vykázání operativního leasingu u nájemce	87
15.3.2 Vykázání operativního leasingu u pronajímatele	88

15.4 Zveřejnění informací o leasingu	88
16. MEZITÍMNÍ ÚČETNÍ VÝKAZNICTVÍ.....	89
16.1 Přístupy k mezitímnímu výkaznictví	89
16.2 Obsah a forma mezitímní účetní závěrky.....	89
16.3 Zveřejnění informací ve vztahu k mezitímní účetní závěrce	90
17. KONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	91
17.1 Základní pojmy z oblasti konsolidované účetní závěrky.....	91
17.1.1 <i>Konsolidační pravidla a systémy konsolidace</i>	92
17.1.2 <i>Vymezení konsolidačního celku</i>	92
17.2 Tři základní koncepce konsolidace	93
17.2.1 <i>Metody konsolidace</i>	93
Plná metoda konsolidace.....	93
Ekvivalenční metoda konsolidace.....	94
Metoda poměrné konsolidace.....	94
17.3 Zveřejňování informací ve vztahu ke konsolidované účetní závěrce	95
17.3.1 <i>Informace o konsolidované účetní závěrce s dceřiným podnikem</i>	95
17.3.2 <i>Informace o konsolidované účetní závěrce s přidruženým podnikem</i>	95
17.3.3 <i>Informace o konsolidované účetní závěrce společného podniku</i>	96

II. část (průvodce)

1. NÁVOD	98
2. FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ A JEHO HARMONIZACE	99
2.1 Obsahová struktura	99
2.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	99
2.3 Přehled příloh a odkazů	99
2.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	100
2.5 Kontrolní otázky a úkoly	100
2.6 Přehled typů řešených příkladů	100
2.7 Otázky k zamyšlení.....	100
3. KONCEPČNÍ RÁMEC IFRS.....	101
3.1 Obsahová struktura	101
3.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	101
3.3 Přehled příloh a odkazů	101
3.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	102
3.5 Kontrolní otázky a úkoly	102
3.6 Přehled typů řešených příkladů	102
3.7 Otázky k zamyšlení.....	103
4. FINANČNÍ VÝKAZY = ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	104
4.1 Obsahová struktura	104
4.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	104
4.3 Přehled příloh a odkazů	104
4.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	104
4.5 Kontrolní otázky a úkoly	105
4.6 Přehled typů řešených příkladů	105
4.7 Otázky k zamyšlení.....	105

5. ZÁSObY	106
5.1 Obsahová struktura	106
5.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	106
5.3 Přehled příloh a odkazů	106
5.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	106
5.5 Kontrolní otázky a úkoly	106
5.6 Přehled typů řešených příkladů	107
5.7 Otázky k zamyšlení.....	107
6. DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK.....	108
6.1 Obsahová struktura	108
6.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	108
6.3 Přehled příloh a odkazů	108
6.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	108
6.5 Kontrolní otázky a úkoly	109
6.6 Přehled typů řešených příkladů	109
6.7 Otázky k zamyšlení.....	109
7. NEHMOTNÝ MAJETEK A SNÍŽENÍ HODNOTY AKTIV	110
7.1 Obsahová struktura	110
7.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	110
7.3 Přehled příloh a odkazů	110
7.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	110
7.5 Kontrolní otázky a úkoly	111
7.6 Přehled typů řešených příkladů	111
7.7 Otázky k zamyšlení.....	111
8. FINANČNÍ NÁSTROJE – VYBRANÉ PROBLÉMY.....	112
8.1 Obsahová struktura	112
8.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	112
8.3 Přehled příloh a odkazů	112
8.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	112
8.5 Kontrolní otázky a úkoly	113
8.6 Přehled typů řešených příkladů	113
8.7 Otázky k zamyšlení.....	113
9. VLASTNÍ KAPITÁL – VYBRANÉ PROBLÉMY.....	114
9.1 Obsahová struktura	114
9.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	114
9.3 Přehled příloh a odkazů	114
9.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	114
9.5 Kontrolní otázky a úkoly	115
9.6 Přehled typů řešených příkladů	115
9.7 Otázky k zamyšlení.....	115
10. ZÁVAZKY, REZERVY A PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY	116
10.1 Obsahová struktura	116
10.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	116
10.3 Přehled příloh a odkazů	116
10.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	116
10.5 Kontrolní otázky a úkoly	117
10.6 Přehled typů řešených příkladů	117

10.7 Otázky k zamyšlení.....	117
11. NÁKLADY A VÝNOSY	118
11.1 Obsahová struktura	118
11.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	118
11.3 Přehled příloh a odkazů	118
11.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	118
11.5 Kontrolní otázky a úkoly	118
11.6 Přehled typů řešených příkladů	118
11.7 Otázky k zamyšlení.....	118
12. VYKAZOVÁNÍ PODLE SEGMENTŮ	120
12.1 Obsahová struktura	120
12.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	120
12.3 Přehled příloh a odkazů	120
12.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	120
12.5 Kontrolní otázky a úkoly	120
12.6 Přehled typů řešených příkladů	120
12.7 Otázky k zamyšlení.....	120
13. DOPADY ZMĚN KURZŮ MĚN	121
13.1 Obsahová struktura	121
13.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	121
13.3 Přehled příloh a odkazů	121
13.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	121
13.5 Kontrolní otázky a úkoly	121
13.6 Přehled typů řešených příkladů	121
13.7 Otázky k zamyšlení.....	122
14. STÁTNI DOTACE	123
14.1 Obsahová struktura	123
14.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	123
14.3 Přehled příloh a odkazů	123
14.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	123
14.5 Kontrolní otázky a úkoly	123
14.6 Přehled typů řešených příkladů	123
14.7 Otázky k zamyšlení.....	124
15. LEASINGY	125
15.1 Obsahová struktura	125
15.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	125
15.3 Přehled příloh a odkazů	125
15.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	125
15.5 Kontrolní otázky a úkoly	125
15.6 Přehled typů řešených příkladů	126
15.7 Otázky k zamyšlení.....	126
16. MEZITÍMNÍ ÚČETNÍ VÝKAZNICTVÍ.....	127
16.1 Obsahová struktura	127
16.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	127
16.3 Přehled příloh a odkazů	127
16.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	127

16.5 Kontrolní otázky a úkoly	127
16.6 Přehled typů řešených příkladů	127
16.7 Otázky k zamyšlení.....	128
17. KONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	129
17.1 Obsahová struktura	129
17.2 Kompetence - znalosti, dovednosti, schopnosti	129
17.3 Přehled příloh a odkazů	129
17.4 Přehled typů vzorových ilustrativních příkladů	129
17.5 Kontrolní otázky a úkoly	130
17.6 Přehled typů řešených příkladů	130
17.7 Otázky k zamyšlení.....	130

III. část (vybrané ilustrativní příklady s řešením)

1. ÚVODNÍ POZNÁMKA	132
2. FINANČNÍ ÚČETNICTVÍ A JEHO HARMONIZACE	133
3. KONCEPČNÍ RÁMEC IFRS.....	133
4. FINANČNÍ VÝKAZY = ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	134
5. ZÁSOBY	135
6. DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK.....	136
7. NEHMOTNÝ MAJETEK A SNÍŽENÍ HODNOTY AKTIV	136
8. FINANČNÍ NÁSTROJE – VYBRANÉ PROBLÉMY	137
9. VLASTNÍ KAPITÁL – VYBRANÉ PROBLÉMY.....	138
10. ZÁVAZKY, REZERVY A PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY	139
11. NÁKLADY A VÝNOSY	139
12. VYKAZOVÁNÍ PODLE SEGMENTŮ	140
13. DOPADY ZMĚN KURZŮ MĚN.....	141
14. STÁTNÍ DOTACE.....	141
16. MEZITÍMNÍ ÚČETNÍ VÝKAZNICTVÍ.....	143
17. KONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	144
POUŽITÉ PRAMENY	145